

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Paweł Wojciechowski (sprawozdawca)

Protokolant starszy inspektor sądowy Marta Brzezińska

przy udziale Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Zbigniewa Kuzyszyna, obrońcy obwinionej radcy prawnego M. A. oraz pełnomocnika pokrzywdzonej radcy prawnego H. S.

w sprawie lekarza dentysty A. K. obwinionej o popełnienie przewinienia zawodowego z art. 8 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zw. z art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na rozprawie

kasacji obrońcy obwinionej lekarza dentysty A. K. od orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2021 r., sygn. akt NSL Rep. 115/OWU/21, utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Lekarskiego [...] z dnia 7 października 2020 r., sygn. OSL Wu [...]

postanowił:

I. oddalić kasację;

II. zasądzić od obwinionej lekarza dentysty A. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20,00 zł (dwadzieścia złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;

III. zasądzić od obwinionej lekarza dentysty A. K. na rzecz pokrzywdzonej P. S. kwotę 1.200,00 zł (jeden tysiąc dwieście złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów poniesionych w postępowaniu kasacyjnym w związku z ustanowieniem w sprawie

jednego pełnomocnika i sporządzenia przez niego odpowiedzi na kasację oraz udziału w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Lekarz dentysta A. K. została obwiniona o to, że w sierpniu 2016 r. w gabinecie przy ulicy [...] w P. w sposób niewłaściwy prowadziła postępowanie diagnostyczno-lecznicze u pacjentki P. S. polegające na zaplanowaniu i wykonaniu mostu jednobrzeżnego opartego na przetrwałym zębie mlecznym 53 lub szczątkowym zębie stałym 12 oraz wykonaniu mostu jednobrzeżnego uzupełniającego brak zęba 24 z filarem na zębie 23 czyli dowieszonym do tyłu i działającym na zasadzie dźwigni, co doprowadziło w krótkim czasie do utraty mostu wraz z zębem po prawnej stronie w szczęcie i utraty pracy protetycznej po stronie lewej, czym naruszyła art. 8 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zw. z art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (dalej: u.i.l.) (postanowienie o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów z dnia 6 lipca 2017 r. – k. 185-187 akt o sygn. OSL Wu [...]).

Orzeczeniem z 7 października 2020 r., sygn. akt OSL Wu [...], Okręgowy Sąd Lekarski [...], w punkcie I orzeczenia uznał obwinioną lek. dent. A. K. winną zarzucanego jej czynu i wymierzył jej w punkcie II orzeczenia karę upomnienia, zaś w punkcie III orzeczenia obciążył obwinioną kosztami postępowania (orzeczenie z dnia 7 października 2020 r. – k. 32-36 akt o sygn. II ZK 89/22).

Odwołanie od powyższego orzeczenia Okręgowego Sądu Lekarskiego [...] wniósł obrońca obwinionej lek. dent. A. K. – r.pr. M. A. zaskarżając je w całości, zarzucając mu:

1. rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 442 § 3 k.p.k. zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. poprzez zlekceważenie zapatrywania prawnego i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania w zakresie naruszenia art. 389 § 1 k.k. i niezastosowanie się do wskazań z uzasadnienia wyroku NSL z dnia 30 sierpnia 2019 r., NSL Rep. [...];
2. rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 389 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 i 112 pkt 1 u.i.l. polegającą na bezprawnym odczytaniu na rozprawie

w dniu 5 sierpnia 2020 r. zeznań lek. K. (nazwanych wyjaśnieniami) złożonych przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, czyli przed osiągnięciem przez lek. K. statusu obwinionego w myśl art. 58 ust. 1 u.i.l., pomimo zakazu dowodowego w tym względzie, co skutkowało niezasadnym wykorzystaniem tego stanowiska przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy, co stanowiło ponowienie błędu OSL sprzed uchylecia pierwszego z zapadłych w sprawie orzeczeń;

3. rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 58 ust. 1 u.i.l. polegającą na braku jego zastosowania w kontekście definicji obwinionego;
4. rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. a contrario w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. polegającą na oddaleniu podczas rozprawy z dnia 6 października 2020 r. wniosków dowodowych z pisma obrońcy obwinionej z dnia 28 lipca 2020 r., pomimo że zostały złożone w terminie i miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i ustalenia pełnego spektrum okoliczności faktycznych;
5. rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. poprzez przyjęcie, że pacjentka udzieliła następcej zgody na świadczenie medyczne, co nie ma potwierdzenia w dokumentacji medycznej, a taka ocena jest wyłącznie wnioskowaniem sądu wbrew zasadzie rozstrzygania wątpliwości na korzyść obwinionego, które to naruszenie skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że zgoda na leczenie została udzielona przed zabiegiem oszlifowania zębów;
6. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1995 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 2019 r. poz. 537) (dalej: u.z.l.) przez ich błędną wykładnię i przyjęcie, iż różna treść, chronologia czy też układ graficzny dwóch wersji tej samej dokumentacji medycznej zawierającej podpis pacjentki pod pisemną zgodą pacjentki na metodę leczenia stwarzającą podwyższone ryzyko dla pacjenta nie mogą być uznane za pisemną zgodę w myśl art. 34 ust. 1 u.z.l.

Stawiając powyższe zarzuty, obrońca obwinionej lek. dent. A. K. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Okręgowemu Sądowi Lekarskiemu [...] (odwołanie obrońcy obwinionej – k. 37-40v akt o sygn. II ZK 89/22).

Naczelny Sąd Lekarski orzeczeniem z dnia 11 sierpnia 2021 r., sygn. akt NSL Rep. 115/OWU/21 utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu I instancji jednocześnie doprecyzowując, iż zarzucany obwinionej czyn doprowadził w krótkim czasie do utraty mostu wraz z zębem po prawej stronie w szczęcie i do ruchomości pracy protetycznej po stronie lewej w szczęcie (orzeczenie NSL z dnia 11 sierpnia 2021 r. – k. 27-31 akt o sygn. II ZK 89/22).

Kasację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł obrońca obwinionej lek. dent. A. K. – r.pr. M. A., który zaskarżył je w całości na korzyść obwinionej, zarzucając rażące naruszenie przepisów prawa, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia:

1. art. 353 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 ust. 1 u.i.l. polegające na przeprowadzeniu rozprawy przed Naczelnym Sądem Lekarskim (NSL) pod nieobecność obwinionej i jej obrońcy, w sytuacji, gdy jak wynika z dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, obrońca złożył wniosek o odroczenie rozprawy spełniający wymogi art. 353 § 2 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło do uniemożliwienia obwinionej realizacji przysługującego jej prawa do obrony i korzystania z obrońcy i przedstawienia argumentacji odnośnie zarzutów na rozprawie;
2. art. 442 § 3 k.p.k. i art. 6 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. poprzez zlekceważenie przez NSL rażącego naruszenia tych przepisów przez Okręgowy Sąd Lekarski w orzeczeniu z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt OSL Wu [...], w którym OSL nie zastosował się do wiążącego zapatrywania prawnego i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania w zakresie naruszenia art. 389 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 u.i.l. wskazanego w uzasadnieniu wyroku NSL z dnia 30 sierpnia 2019 r., sygn. akt NSL Rep. 118/OWU/19;
3. art. 389 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 i 112 pkt 1 u.i.l. polegające na bezprawnym odczytaniu na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2020 r. zeznań lek. K. (nazwanych wyjaśnieniami) złożonych przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, czyli przed osiągnięciem przez lek. K. statusu

- obwinionego w myśl art. 58 ust. 1 u.i.l., pomimo zakazu dowodowego w tym względzie, co skutkowało niezasadnym wykorzystaniem tego stanowiska przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy, co stanowiło ponowienie błędu OSL sprzed uchylecia pierwszego z zapadłych w sprawie orzeczeń;
4. art. 58 ust. 1 u.i.l. polegające na błędnej wykładni tego przepisu, co doprowadziło do uznania, że odczytanie treści protokołu przesłuchania lek. dent. A. K. spełniało gwarancje zapewnione w art. 389 § 1 k.p.k., co z kolei doprowadziło do naruszenia przepisów postępowania i bezprawnego wprowadzenia do materiału dowodowego dowodu, pomimo istniejącego, bezwzględnego zakazu dowodowego;
 5. art. 14 § 1 k.p.k. i art. 434 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. i art. 75 ust. 1 pkt 2 u.i.l. poprzez wyjście poza przedmiotowe granice wniosku o ukaranie, a także rażące naruszenie zakazu *reformationis in peius* w kontekście bezprawnego „doprecyzowania” przez NSL opisu czynu, pomimo braku objęcia dodanych w opisie czynu okoliczności wnioskiem o obwinienie, ani też niewniesienia odwołania na niekorzyść obwinionej;
 6. art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. polegające na oddaleniu podczas rozprawy z dnia 6 października 2020 r. wniosków dowodowych z pisma obrońcy obwinionej z dnia 28 lipca 2020 r., pomimo że zostały złożone w terminie i miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i ustalenia pełnego spektrum okoliczności faktycznych;
 7. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. poprzez przyjęcie, że pacjentka udzieliła następcej zgody na świadczenie medyczne, co nie ma potwierdzenia w dokumentacji medycznej, a taka ocena jest wyłącznie wnioskowaniem sądu wbrew zasadzie rozstrzygania wątpliwości na korzyść obwinionego;
 8. art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1995 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (Dz.U. z 2019 r. poz. 537) (dalej: u.z.l.) przez ich błędną wykładnię i przyjęcie, iż różna treść, chronologia czy też układ graficzny dwóch wersji tej samej dokumentacji medycznej zawierającej podpis pacjentki pod pisemną zgodą pacjentki na metodę leczenia stwarzającą podwyższone ryzyko dla pacjenta nie mogą być uznane za pisemną zgodę w myśl art. 34 ust. 1 u.z.l.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca obwinionej wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i poprzedzającego go orzeczenia OSL [...], sygn. akt OSL Wu [...] z dnia 7 października 2020 r. i umorzenie postępowania i orzeczenie, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa (kasacja obrońcy obwinionej – k. 4-15 akt o sygn. II ZK 89/22).

Odpowiedź na kasację wniósł pełnomocnik pokrzywdzonej P. S. – r.pr. A. D., która wniosła o oddalenie kasacji w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na kasację – k. 18-21 akt o sygn. II ZK 89/22).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy obwinionej lek. dent. A. K. nie jest zasadna. Żaden z zarzutów podniesionych w kasacji nie mógł zadecydować o uchyleniu zaskarżonego orzeczenia, bowiem zarzuty z punktu 3, 4, 6, 7 i 8 nie dotyczyły orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego, czyli orzeczenia, które zgodnie z treścią art. 519 k.p.k., stanowi wyłączny zakres zaskarżenia tym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, z kolei zaś zarzuty z punktu 1, 2 i 5 nie mogły mieć istotnego wpływu na treść prawomocnego orzeczenia.

Przypomnienia wymaga, iż kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego cel stanowi eliminacja z obiegu prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami, mogącymi wywrzeć wpływ na treść orzeczenia. Skuteczny zarzut kasacyjny musi więc wskazywać na naruszenie znaczącej rangi, nie może zaś stanowić polemiki z niesatysfakcjonującym strony rozstrzygnięciem Sądu II instancji. Z uwagi na wyjątkowy charakter kasacji, strona może ją wnieść jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II KK 58/18, Lex nr 2590745).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionego przez obrońcę w kasacji zarzutu rażącego naruszenia przepisów prawa, tj. art. 353 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 ust. 1 u.i.l. (zarzut nr 1). Zarzut ten jest prawdziwy, albowiem w tym konkretnym przypadku doszło do naruszenia art. 353 §

2 k.p.k. Obwiniona odebrała zawiadomienie o rozprawie w dniu 22 lipca 2022 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 122 akt NSL Rep. 115/OWU/21), jednak obrońcy obwinionej odebrali zawiadomienia o rozprawie w dniu 5 sierpnia 2022 r. (zwrotne potwierdzenia odbioru – k. 123-124 akt NSL Rep. 115/OWU/21), czyli na 6 dni przed wyznaczonym terminem rozprawy, jednakże po dwukrotnej ich awizacji. Uchybienie terminowi siedmiodniowemu było przy tym nieznaczne i choć rzeczywiście miało miejsce to wyznaczenie i prawidłowe doręczenie zawiadomień obligowało obwinioną i jej obrońców do stawienia się w wyznaczonym terminie na rozprawie, gdzie mogli przedstawić swoje stanowisko i wnioski. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się nadto, że obwiniony, który świadomie i z własnej woli nie korzysta z udostępnionych przepisami procesowymi form realizacji prawa do obrony, nie może skutecznie powoływać się na pogwałcenie tego prawa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2008 r., sygn. akt V KZ 10/08, Lex nr 359317). W tej sytuacji nie sposób dopatrzeć się naruszenia przez Sąd odwoławczy wyrażonego w art. 6 k.p.k. prawa obwinionej do obrony. Sąd odwoławczy nie naruszył tego prawa podejmując decyzję o kontynuowaniu rozpoznania sprawy pod nieobecność obwinionej i jej obrońców, wyjaśniając swoje motywacje w uzasadnieniu tej decyzji (protokół rozprawy w postępowaniu odwoławczym - k. 23 akt o sygn. II ZK 89/22).

Sąd Najwyższy pragnie zaznaczyć, iż nie każde formalne naruszenie przepisów postępowania karnego ma charakter rażący i przez to powoduje konieczność powtórzenia postępowania. Sąd Najwyższy podziela pogląd zaprezentowany w orzecznictwie, zgodnie z którym termin siedmiodniowy na zarządzenie rozprawy przewidziany w tym przepisie powinien być dochowany (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1999 r., sygn. akt V KKN 422/99, Lex nr 39436; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2007 r., sygn. akt SDI 21/07, Lex nr 568820). Z kolei dyspozycja art. 353 § 2 k.p.k. jest czytelna i jednoznacznie określa, że w razie niezachowania co najmniej siedmiodniowego terminu w stosunku do oskarżonego lub jego obrońcy rozprawa na ich wniosek, zgłoszony przed rozpoczęciem przewodu sądowego, ulega odroczeniu. Posłużenie się w redakcji tej normy trybem oznajmującym powoduje, że stwierdzenie omawianej wadliwości zawiadomienia skutkuje odroczeniem

rozprawy (także z mocy art. 458 k.p.k. odwoławczej), a sąd nie jest upoważniony do formułowania w tym zakresie jakichkolwiek dodatkowych warunków pozaustawowych.

Stwierdzenie rażącego naruszenia prawa procesowego nie jest jednak wystarczającym kryterium uwzględnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, albowiem - na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. - musi zostać spełniony nie mniej ważny wymóg wpływu zaistniałego uchybienia na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia. Przepis ten powinien być rozumiany w ten sposób, że uniknięcie przez sąd odwoławczy ewentualnych uchybień, na które wskazuje kasacja musi nieodzownie stwarzać realną perspektywę zapadnięcia orzeczenia odmiennego w swej treści (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt III KK 103/21, Lex nr 3245277).

Ten wymóg nie został w sprawie spełniony, albowiem Sąd odwoławczy na rozprawie nie przeprowadzał żadnego postępowania dowodowego. Dysponował jedynie dowodami, które stanowiły podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji i które obwinionej i jej obrońcom były znane. Nie doszło zatem do sytuacji, w której na skutek różnych nowych okoliczności lub materiału dowodowego, który nie był obwinionej i jej obrońcom znany, doszło do wydania orzeczenia, a zatem do sytuacji, w której obwiniona zostałaby pozbawiona prawa do obrony. Ponadto, należy podkreślić, iż obraza art. 353 § 2 k.p.k. nie należy do bezwzględnych przyczyn odwoławczych wyliczonych w art. 439 § 1 k.p.k., które zawsze prowadzą do uchylenia orzeczenia, a jedynie do względnych przyczyn odwoławczych, ustanowionych w art. 438 pkt 2 k.p.k. - ze wszystkimi tego konsekwencjami (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 1974 r., sygn. akt V KR 222/74, Lex nr 18897; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2003 r., sygn. akt III DS 5/02, Lex nr 113812; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2011 r., sygn. akt SDI 26/10, Lex nr 1223731; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2017 r., sygn. akt V KK 307/17, Lex nr 2340618).

W takiej sytuacji, aby zarzut ten mógł odnieść wskazywany przez obrońcę w kasacji skutek konieczne jest wykazanie, że obraza tego przepisu mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. W niniejszej sprawie obrońca obwinionej w kasacji, nawet w najmniejszym stopniu, nie podjął próby wykazania, że obraza art. 353 k.p.k.

mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, bowiem zarówno lektura zarzutu jak i jego uzasadnienia dotyczą wyłącznie wykazania okoliczności związanych z naruszeniem art. 353 § 1 i 2 k.p.k., tym samym nie czyniąc w tym zakresie zadość wymaganiu wynikającemu z art. 526 § 1 k.p.k. Jak słusznie wskazuje się w doktrynie, nadzwyczajny środek zaskarżenia winien bowiem nie tylko wykazać, na czym *in concreto* polegało naruszenie prawa przez sąd, z czego wynika ocena, że naruszenie to miało charakter rażący, ale także na podstawie jakich przesłanek skarżący dopatruje się możliwości istotnego wpływu danego uchybienia na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia (zob. J. Matras [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, wyd. II, red. K. Dudka, Warszawa 2020, art. 526, Lex).

Odnosząc się do podniesionego przez obrońcę w kasacji zarzutu rażącego naruszenia przepisów prawa, tj. art. 442 § 3 k.p.k. i art. 6 k.p.k. w zw. z art. 112 ust. 1 u.i.l. (zarzut nr 2) konieczne jest zwrócenie uwagi na błędne jego sformułowanie, gdyż samo powołanie art. 442 § 3 k.p.k. wskazuje, że zarzut ten nie ma charakteru kasacyjnego, a jedynie apelacyjny i odnosi się do orzeczenia Sądu I instancji. Obrońca nie wskazuje bowiem w tym wypadku na naruszenia art. 457 § 3 k.p.k., podnosząc jedynie, że „*Naczelny Sąd Lekarski zlekceważył rażące naruszenie tych przepisów przez Okręgowy Sąd Lekarski orzeczeniu z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt OSL Wu [...], w którym OSL nie zastosował się do wiążącego zapatrywania prawnego i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania w zakresie naruszenia art. 389 § 1 k.p.k. w zw. z art. 58 ust. 1 u.i.l. wskazanego w uzasadnieniu wyroku NSL z dnia 30 sierpnia 2019 r., sygn. akt NSL Rep. 118/OWU/19*”. W taki wypadku konieczne jest jedynie wskazanie, że z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia (k. 29 akt II ZK 89/22) jednoznacznie wynika, że lek. dent. A. K. w dniu 25 kwietnia 2017 r., tj. przed złożeniem wyjaśnień została pouczone o przysługujących jej prawach do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania, do składania wniosków dowodowych, przejrzania akt sprawy po postanowieniu o umorzeniu postępowania wyjaśniającego oraz co do wniesienia zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego (pouczenie – k. 13 akt OSL Wu [...]). Jak słusznie zauważa Naczelny Sąd Lekarski, a o czym zdaje się zapomniał autor kasacji, obwiniona nie była nigdy przesłuchiwana w charakterze

świadka, lecz jedynie złożyła wyjaśnienia w charakterze lekarza, którego dotyczy postępowanie (protokół – k. 11-12 akt OSL Wu [...]). Ponadto, Naczelny Sąd Lekarski w uzasadnieniu orzeczenia (s. 2 uzasadnienia) przypomniał, że obwiniona nie zgłosiła się na żaden z siedmiu terminów rozpraw przed OSL, jak również nie wzięła udziału w rozprawach przed Naczelnym Sądem Lekarskim i w związku z tym faktem OSL postąpił słusznie, odczytując wyjaśnienia obwinionej złożone w charakterze lekarza (nie świadka), którego dotyczyło postępowanie prowadzone przed Zastępcą Okręgowego Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w L.

Również zarzut rażącego naruszenie przepisów prawa, tj. art. 14 § 1 k.p.k. i art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 u.i.l. i art. 75 ust. 1 pkt 2 u.i.l. (zarzut nr 5) okazał się całkowicie bezzasadny. Naczelny Sąd Lekarski nie orzekał bowiem na niekorzyść obwinionej wbrew kierunkom i granicom zaskarżania. Przede wszystkim Sąd odwoławczy dokonał w orzeczeniu jedynie doprecyzowania opisu czynu obwinionej w zakresie skutków jej niewłaściwego postępowania diagnostyczno-leczniczego poprzez zastąpienie sformułowania: „*utraty pracy protetycznej*”, sformułowaniem: „*do ruchomości pracy protetycznej*”. Sąd odwoławczy nie uzupełnił i nie zmienił opisu czynu przypisanego obwinionej, albowiem, jak słusznie zauważył pełnomocnik pokrzywdzonej w odpowiedzi na kasację, przedmiotowe doprecyzowanie nie skutkowało naruszeniem tożsamości czynu, jak również nie wiązało się z poczynieniem nowych ustaleń faktycznych, gdyż tego rodzaju ustalenia zostały już poczynione w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Naruszenie granic oskarżenia polega na orzekaniu poza jego podstawą faktyczną, a nie na orzekaniu innymi znamionami czasownikowymi, nawet opisującymi naruszenie innej reguły ostrożności ujętej w zasadach sztuki medycznej. Istotna jest tożsamość czynu wyznaczona ramami faktycznymi określonymi w akcie oskarżenia (lub odpowiednio wniosku o ukaranie) a nie opis tego czynu i kwalifikacja prawna przyjęta przez sąd orzekający po raz pierwszy. Tak długo jak orzeczenie skazujące sądu orzekającego w postępowaniu ponownym odnosi się do tego samego czynu rozumianego jako zdarzenie historyczne, nie łamie pośredniego zakazu *reformationis in peius* skazanie oskarżonego (odpowiednio ukaranie obwinionego) w ponownym postępowaniu, chociażby czyn przypisany uchylonym wyrokiem nie w pełni literalnie odpowiadał ustawowemu opisowi typu

czynu zabronionego, byleby tylko nie był surowiej kwalifikowany, niż przypisany uchylonym wyrokiem, lub nie zawierał okoliczności wpływających na zwiększenie reakcji karnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2016 r., sygn. akt III KK 123/16, Lex nr 2177091).

Z kolei podniesione w niniejszej sprawie zarzuty kasacyjne w punkcie 3, 4, 6, 7 i 8, a stanowiące powielenie zarzutów zawartych w odwołaniu obrońcy obwinionej od wyroku Okręgowego Sądu Lekarskiego [...] z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt OSL Wu [...], mają charakter polemiczny, albowiem sprowadzają się w istocie do krytyki przyjętego przez Sąd odwoławczy stanowiska co do zarzutów podniesionych w odwołaniu. Samo zaś kwestionowanie przez autora kasacji dokonanej przez Sąd II instancji oceny co do zasadności zarzutów sformułowanych w odwołaniu, nie może doprowadzić do uwzględnienia wniesionej kasacji. Naczelny Sąd Lekarski w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w sposób wyczerpujący i trafny rozważył podniesione przez obrońcę obwinionej zarzuty z odwołania oraz stwierdził, że nie zasługują na uwzględnienie. Po raz kolejny Sąd Najwyższy przypomina, że nadzwyczajny środek odwoławczy, jakim jest kasacja, zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k., wniesiony może być jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. Sąd Najwyższy, rozpoznając kasację, nie dokonuje kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt III KK 247/18, Lex nr 2602698). Powielenie w kasacji argumentacji przedstawionej wcześniej w zwykłym środku odwoławczym może być skuteczne jedynie wtedy, gdy Sąd odwoławczy nie rozpoznał należycie wszystkich zarzutów apelacyjnych i nie odniósł się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia zgodnie z dyspozycją art. 457 § 3 k.p.k. Nie jest natomiast funkcją kontroli kasacyjnej ponowne, dublujące niejako kontrolę apelacyjną, rozpoznanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu Sądu I instancji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r., sygn. akt IV KK 89/10, Lex nr 843724).

Sąd obciążył obwinioną lek. dent. A. K. kosztami postępowania kasacyjnego w kwocie 20,00 zł (tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism) na podstawie art. 112 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich w zw. z art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 663 ze zm.).

Z uwagi na wniosek pełnomocnika pokrzywdzonej P. S. – r.pr. A. D. o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a zawartego w odpowiedzi na kasację (k. 18-21 akt II ZK 89/22), Sąd zasądził od obwinionej lek. dent. A. K. na rzecz pokrzywdzonej P. S. kwotę 1.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów poniesionych w postępowaniu kasacyjnym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego pełnomocnika i sporządzenia przez niego odpowiedzi na kasację na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. w zw. z § 11 ust. 2 pkt 6 i ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.). Sąd zwraca uwagę, że w powołanym rozporządzeniu co prawda nie wyszczególniono czynności prawnej w postaci sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na kasację, jednakże odpowiedź na kasację jest swym charakterem zbliżona do opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji (§ 10 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia), to jednak w orzecznictwie prezentowany był również pogląd, że złożenie odpowiedzi na kasację stanowi czynność zbliżoną do samej kasacji (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., sygn. akt III KK 316/13, Lex nr 1388385).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]

